

Sociaal juridisch statuut van een stagiair

Stages

Stages, ze bestaan in alle mogelijke vormen. Individueel of in groep, alternerend of in blok, van korte of lange duur, met of zonder leerkracht. Scholen zijn zeer vrij in de manier waarop ze stages organiseren binnen het leerproces in de 2de en de 3de graad van het secundair onderwijs.

Een licht op de huidige regelgeving.

Zodra een stagiair zich naar de werkvloer begeeft, worden de **spelregels** heel wat **strenger** en moeten alle spelers rekening houden met **een reeks wettelijke bepalingen**.

Sinds jaren ondersteunt Horeca Forma, het vormingsfonds van de horecasector, het hotelonderwijs in al zijn facetten. **In deze brochure lichten we de huidige regelgeving toe**, zodat elke stage van bij de start maximale kans op slagen heeft.

Deze brochure kwam tot stand in samenwerking met Guidea, kenniscentrum Toerisme en Horeca.

REDACTIE Horeca Forma Vlaanderen i.s.m. Guidea
COÖRDINATIE Horeca Forma Vlaanderen
VORMGEVING Wils-Peeters Graphic Design
DRUK Antilope De Bie Printing
PUBLICATIEDATUM september 2020
CONTACT Horeca Forma Vlaanderen, Anspachlaan 111 bus 4, 1000 Brussel
www.horecaforma.be, Hallo@horecaformavlaanderen.be, 02 513 64 84
V.U. Horeca Forma Vlaanderen, Robin Vanderelst, Anspachlaan 111 bus 4, 1000 Brussel

Horeca Forma werd opgericht door de sociale partners van de horecasector: Horeca Vlaanderen, Comeos, ACV en ABVV Horval.

Inhoud

Verschillende vormen van leren op de werkvloer	5
Een dubbel statuut	7
Wat houdt de onderwijsreglementering in?	8
Wat houdt de arbeidswetgeving in?	8
Partners in de stage	9
De school	9
De leerling-stagiair	9
Welke leerlingen mogen op stage?	9
De stageplaats/stagegever	10
Leermeester in de horeca	10
Mentorkorting	10
Mise en place van de stage	11
Eerste kennismaking met de stagiair	11
Proefdag	11
Leerlingenstageovereenkomst	11
Praktische voorbereiding onderneming (bedrijf)	13
Stageactiviteitenlijst	13
Risicoanalyse	13
Werkpostfiche	14
Arbeidsreglement	15
Stagerooster	15
Mentor aanduiden	15
Personeelsregister	15
Geneeskundig attest - Gezondheidstoezicht	15
Kledij en persoonlijke beschermingsmaatregelen	17
Dimona	18
Stageopvolging	20
Tussentijdse evaluatie	20
Eindevaluatie	20

Belangrijke zaken	21
Verzekeringen	21
Wie is aansprakelijk?	21
Wat bij een arbeidsongeval?	22
Wie sluit welke verzekering af?	23
Welzijn op het werk	24
Werktijden	24
Dag- en weekgrenzen	24
Overwerk... mag dat wel?	24
Rustperiodes	25
Hoe zit het met zondagswerk en werken op een feestdag?	26
Mag de stagiair 's nachts werken?	26
Stage tijdens de vakantie	27
Afwezigheid of ziekte	27
Inhaalstage?	27
Krijgt een stagiair een vergoeding?	28
Verplaatsingskosten	28
Stopzetting stagecontract	29
Op vraag van stagiair	29
Op vraag van stagegever	29
Op vraag van de onderwijsinstelling	29
Sociale controle	30
School	30
Stageplaats	30
Combo stage - Vakantiewerk/weekendwerk	30
Buitenlandse stage of werken over de grens	31
Staking/overmacht/technische of economische werkloosheid	31
Aan het werk – mijn witte raaf	31
Tewerkstellingsmaatregelen	31
Bronnen	32
Ondersteuning Horeca Forma	36
Guides	36

Verschillende vormen van leren op de werkvloer

Scholen zetten meer en meer in op werkplekleren en het opdoen van praktijkervaring op de werkvloer. Er zijn verschillende vormen hiervan. Zo hebben we alternerende opleidingen (BSO/TSO – duaal leren via OAO contract, DBSO – leren en werken via OAO contract, SAO en DAC).

Onderstaand schema geeft je een overzicht van de verschillende overeenkomsten die mogelijk zijn bij **alternerende opleidingen in de horeca PC 302**.

	OAO Overeenkomst van Alternerende Opleiding	SAO Stageovereen- komst Alterne- rende Opleiding	DAC Deeltijdse Arbeidsovereen- komst
Onderwijs- systeem	DBSO/Syntra - leren en werken/ Duaal leren BSO/ TSO - duaal leren	DBSO/Syntra - leren en werken/ Duaal leren BSO/ TSO - duaal leren	Leertijd en DBSO. Bij duaal leren enkel in de social profit sector ¹ mogelijk.
Bezoldiging	Bruto maandelijke leervergoeding tussen € 471,50 en € 560,90 ²	Onbezoldigd	Loon volgens CAO en aantal opleidingsuren op de werkplek
Duur	Bepaalde duur	Bepaalde duur	Bepaalde duur
Uren werken/ school	> 20 u./week op de werkvloer	< 20 u./week op de werkvloer	Minder dan 20 u./week op de werkplek bij Leer- tijd en DBSO. In de social profit sector kan voor alle drie de onderwijssys- temen meer dan 20 u./week

¹ Bv. Ziekenhuizen, beschutte en sociale werkplaatsen, bibliotheken, sportverenigingen, kinderdagverblijven, centra voor geestelijke gezondheidszorg...

² <https://www.syntravlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Fiche%20Onderneming%20-%20OAO%20-%20Leervergoeding.pdf>

Daarnaast bestaan er stages, deze kunnen we verder onderverdelen in observatieactiviteiten, praktijklessen op verplaatsing of leerlingenstages.³

Bij een **observatieactiviteit** observeren leerlingen, al dan niet in groep, werknemers die werkzaam zijn in een onderneming. Ze werken zelf niet mee. De leerlingen worden begeleid door een personeelslid van de school. Ook al is het niet verplicht, tussen de school en het bedrijf wordt aangeraden om een aantal afspraken schriftelijk vast te leggen.⁴

Daarnaast zijn er **praktijklessen op verplaatsing**. Scholen maken hierbij gebruik van de lokalen, apparatuur, materialen en eventueel de instructeurs van een andere opleidingsinstelling (geen school) of van een bedrijf om praktijklessen te geven. De leerlingen gaan niet in dezelfde omstandigheden aan de slag als de werknemers ter plaatse, maar verrichten wel arbeid in een gesimuleerde leeromgeving. De leerlingen werken dus niet

samen met de werknemers ter plaatse, enkel met de instructeur. Een leraar of personeelslid van de school begeleidt de leerlingen, uitzonderlijk gebeurt dit door een derde⁵. Opnieuw is het hier niet verplicht om afspraken vast te leggen; het wordt wel aangeraden.

Een stage is een vorm van opleiding in een reële arbeidsomgeving.

Een **leerlingenstage** is een vorm van opleiding, buiten een vestigingsplaats van de school, in een reële arbeidsomgeving bij een werkgever, onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers van die werkgever, waarbij effectieve arbeid verricht wordt, met de bedoeling beroepservaring op te doen.⁶

Het leerproces vindt plaats in een echte arbeidsituatie onder begeleiding en toezicht van een stagementor die vertrouwd is met het werk. Er wordt een stageovereenkomst afgesloten en de leerling wordt niet betaald voor de geleverde prestaties.

Leerlingenstages in de horeca komen voor in het voltijds secundair onderwijs TSO, BSO en BuSO.

In deze brochure gaan we dieper in op de leerlingenstages.

³ De specifieke regelgeving rond leerlingenstages, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het voltijds secundair onderwijs is terug te vinden in de omzendbrief SO/2015/01 van Onderwijs Vlaanderen.

⁴ Voorbeelden zijn: de toepassing van mogelijke veiligheidsmaatregelen, de begeleiding vanuit school en bedrijf, de na te leven afspraken. Dit wordt ook aangeraden bij praktijklessen op verplaatsing.

⁵ Hier dient de school steeds een zorgvuldige afweging te maken of de begeleiding wel toevertrouwd kan worden aan een derde, rekening houdend met de inhoud van de praktijkles, de locatie waar de les wordt gegeven en het leerlingenprofiel.

⁶ Codex SO, art. 3, 17° / 2, Codex over het welzijn op het werk, Boek X – werkorganisatie en bijzondere werknemerscategorieën, titel 4 – Stagiairs.

Dubbel statuut

Een leerling-stagiair heeft een dubbel statuut: hij⁷ is namelijk én leerling én werknemer.

- 1 • Enerzijds is de leerling ingeschreven in het voltijds secundair onderwijs en behoudt hij het statuut van student tot het einde van zijn studies. Hij is hierdoor onderworpen aan de onderwijsregelgeving en valt onder de algemene verantwoordelijkheid van de directeur van de school (of zijn afgevaardigde).
- 2 • Anderzijds staat de leerling in het werkveld om de praktijk aan te leren. Het leerproces staat centraal. De leerling heeft weliswaar geen arbeidsrelatie met de werkgever. We spreken daarom niet over een arbeidsovereenkomst maar over een (leerlingen)stageovereenkomst. Dit betekent dat de leerling geen loon ontvangt voor zijn geleverde prestaties. Mogelijk ontvangt de stagiair wel een vergoeding, zie 'Krijgt de stagiair een vergoeding?'.

Toch wordt de leerling beschouwd als een 'gelijkgestelde werknemer'. Hij verricht namelijk arbeid onder het gezag van de werkgever. Hierdoor zijn er een aantal bepalingen van de federale arbeids-

De verantwoordelijkheid tegenover de leerling-stagiair ligt bij de stagegever.

en welzijnswetgeving op de stagiair van toepassing. Op deze manier wordt de student ook beschermd op de werkplek. De verantwoordelijkheid, bekeken vanuit de arbeidswetgeving tegenover de leerling-stagiair, ligt bij de stagegever (de werkgever).

In deze brochure gaan we dieper in op de sociaal-juridische zaken die van toepassing zijn op de stagiair. We bekijken zowel de onderwijsreglementering als de arbeidswetgeving.

⁷ Een leerling-stagiair kan ieder geslacht hebben, hier wordt telkens verwezen met hij.

WAT HOUDT DE ONDERWIJS-REGLEMENTERING IN?

De onderwijswetgeving⁸ gaat o.a. over het stagereglement (stagevolume, spreiding, inplanning), de leerlingenstageovereenkomst, de leerplangerichte stageactiviteiten, wie stagegever mag zijn, de stagebegeleiding, de administratieve documenten, de evaluatie, etc. Er worden minimale verplichte richtlijnen gegeven, die de scholen zelf kunnen invullen.

Wil je meer weten over wat de onderwijswetgeving precies bepaalt? Neem dan zeker een kijkje op volgende site: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14891#3>

WAT HOUDT DE ARBEIDS-WETGEVING IN?

De arbeidswet beschermt iedere (gelijkgestelde) werknemer, dus ook de stagiair. Voor jeugdige werknemers, jonger dan 18 jaar, gelden specifieke beschermende maatregelen.

De arbeidswetgeving regelt onder andere de werkuren van een stagiair (arbeidsduur), werken op zon- en feestdagen (zondagsarbeid), nachtarbeid.

De arbeidswet beschermt iedere werknemer, dus ook de stagiair.

8 Besluit van 17 december 2010 van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs.

Partners in de stage

De leerlingenstage wordt afgesloten tussen volgende drie partijen:

1. De school
2. De leerling-stagiair
3. De stageplaats/stagegever

We verduidelijken hiernaast de rollen en verantwoordelijkheden van elke partij.

DE SCHOOL

De school stelt een **stagebegeleider** en **stagecoördinator** aan.

De **stagebegeleider** is een medewerker van de school die de planning, de voorbereiding, de pedagogische begeleiding en de evaluatie van de stages van de leerlingen coördineert. Bij de begeleiding/evaluatie verplaatst de stagebegeleider zich naar de stageplaats.

De **stagecoördinator** is de medewerker van de school die verantwoordelijk is om de werkzaamheden van één of meer stagebegeleiders te coördineren. Vermits stages een onderdeel zijn van het leerprogramma, is het de school die stageplaatsen zoekt, selecteert en toewijst aan de leerlingen.

DE LEERLING-STAGIAIR

Dit is de leerling die in het kader van een **leerprogramma**, georganiseerd door de school, gaat werken bij een werkgever. Dit met het oog op het opdoen van beroepservaring, in gelijkaardige omstandigheden als de werknemers die in dienst zijn van die werkgever.

Welke leerlingen mogen op stage?

Leerlingenstages **in de eerste graad** van het voltijds secundair onderwijs zijn **verboden**.

Leerlingen in **TSO of BSO** kunnen **vanaf de tweede graad** een stage uitoefenen, op voorwaarde dat de leerling de leeftijd van

15 jaar heeft bereikt en **niet meer voltijds** (maar wel nog deeltijds) **leerplichtig** is. De voltijdse leerplicht stopt op 16 jaar of als de eerste 2 jaren van het secundair volbracht zijn (= op 15 jaar).

Vanaf de derde graad kan een leerlingenstage een verplicht onderdeel van de opleiding zijn, zeker in TSO - BSO-richtingen.

Alle leerlingen in de richtingen waar een stage voorzien is in het leerpakket, moeten zonder onderscheid toegelaten worden tot een stage. Ook leerlingen zonder verblijfspapieren⁹ kunnen stage lopen, indien dit een essentieel onderdeel van het leerprogramma vormt.

DE STAGEPLAATS/STAGEGEVER

De **stagegever**¹⁰ is de zaakvoerder van de onderneming waar de leerling in het kader van zijn leerprogramma stage loopt, met een leerlingsta-

geovereenkomst.¹¹

De stagegever is verantwoordelijk voor het bewaken van de arbeidswet- en regelgeving.

De zaakvoerder moet wel de sociale bijdrage voor zelfstandige arbeid van ten minste 1 persoon betalen of voor ten minste 1 persoon werkgeversbijdragen van

sociale zekerheid betalen. De stagegever is verantwoordelijk voor het bewaken van de arbeidswet- en regelgeving tegenover de leerling-stagiair op de

werkvloer, anders kan een veroordeling volgen via het Sociaal Strafrecht.

Daarnaast is er nog sprake van een **stagementor**. Dit is de stagegever of één van zijn medewerkers die aangewezen is om de leerling-stagiair op de stageplaats te onthalen en te coachen. De stagementor beschikt bij voorkeur ook over een attest 'Leermeester in de horeca'.

Leermeester in de horeca

Het attest: '*Leermeester in de horeca*' is enkel verplicht als je als erkend leerbedrijf een jongere aanwerft met een OAO.

Toch is het aan te raden dat de mentor over dit **attest** beschikt. Horeca Forma organiseert hiervoor **gratis 2-daagse trainingen** waarbij je meer leert over het opleiden/begeleiden van een jongere, het geven van opdrachten, evalueren,...

Voor meer info hieromtrent:

<https://vlaanderen.horecaforma.be/leermeester>

Mentorkorting

Onder bepaalde voorwaarden (o.a. het volgen van een erkende mentoropleiding) kan de stagegever recht hebben op de mentorkorting.¹²

De zaakvoerder stelt dan een ervaren werknemer aan als mentor om leerling-stagiairs te begeleiden. Deze vermindering voor RSZ-bijdragen die verschuldigd zijn voor deze 'mentor' kan oplopen tot 800 EUR per kwartaal. Deze regels verschillen voor het Brussel gewest.

⁹ <https://www.agii.be/infodossier-leerlingen-zonder-wettig-verblijf>

¹⁰ Het moet wel gaan om een organisatie die de sociale bijdrage voor zelfstandige arbeid voor ten minste één persoon betaalt of ten minste één werknemer tewerkstelt waarvoor werkgeversbijdrage in de rijks sociale zekerheid wordt betaald.

¹¹ Dit wordt voorgeschreven door de onderwijswetgeving.

¹² <https://www.vlaanderen.be/mentorkorting>

Mise en place van de stage

Voor en tijdens de stage moeten heel wat zaken in orde gebracht worden. Hieronder vind je een overzicht van de belangrijkste.

EERSTE KENNISMAKING MET DE STAGIAIR

Het is evident dat de leerling-stagiair en de stagegever elkaar een eerste keer ontmoeten vooraleer de effectieve stage van start kan gaan. Tijdens dit **kennismakingsbezoek** zal de stagiair meteen weten **wat er van hem verwacht wordt en hoe zijn stageplaats er uitziet**. Een goede relatie tussen deze twee partijen is dan ook een must.

PROEFDAG

Een proefdag kan, maar dient vastgelegd te worden in het stagecontract om problemen met de sociale inspectie of de verzekering te vermijden. Het kan de ideale manier zijn voor de stagiair om te zien of hij zich goed voelt op de stageplaats. Zo leert hij de praktijk al wat beter kennen vooraleer hij effectief van start gaat.

Een proefdag kan ideaal zijn om te kijken of de stagiair zich goed voelt op de stageplaats.

LEERLINGENSTAGEOVEREENKOMST

De schriftelijke¹³ leerlingenstageovereenkomst wordt gesloten tussen drie partijen: de leerling-stagiair, de school en de stagegever. Het gaat hier dus niet over een arbeidsovereenkomst of een overeenkomst voor studenten. De leerlingenstageovereenkomst wordt in drie exemplaren (één voor de leerling-stagiair,

¹³ Op papier of digitaal.

één voor de school en één voor de stagegever) **opgesteld voor het begin van de stage.** De overeenkomst wordt

De overeenkomst wordt opgesteld voor het begin van de stage.

moet dit een wettige vertegenwoordiger (ouders of voogd) zijn.

Als een groot aantal leerlingen aan eenzelfde

eenkomst wordt door elke partij of vertegenwoordiger met volmacht getekend. In het geval van een minderjarige leerling-stagiair

stagegever wordt toegewezen, is het toegelaten om als school één overeenkomst te sluiten met deze stagegever waarop alle betrokken leerlingen met hun overeenkomstige gegevens worden vermeld. Tussen de school en elke leerling wordt daarnaast **een individuele overeenkomst** afgesloten, waarin naar de generieke overeenkomst tussen de school en de stagegever wordt verwezen. Beide luiken vormen samen de 'globale' overeenkomst. Deze werkwijze moet de administratieve last inperken.

In de leerlingenstageovereenkomst vind je de regeling van het stageverloop terug.

De leerlingenstageovereenkomst bevat:

- Het ondernemingsnummer van de horecazaak waar de stagiair aan de slag zal gaan, tenzij het gaat over een buitenlandse stageplek.
 - Het nummer van het paritair comité van de betrokken stageplek. Voor de horeca is dit PC 302. Gaat het over een buitenlandse stageplek binnen de EU, dan moet de NACE-code genoteerd worden.
 - De stageperiode(s), stageduur en uurregeling. De stageperiode wordt niet uitgedrukt in een totaal aantal dagen of uren. Wel worden de dag(en), maand(en) en het dagelijkse begin- en einduur gespecificeerd.
 - De naam van de stagebegeleider en de stagementor.
 - **(in voorkomend geval)** een raming van de kosten ten laste van de leerling-stagiair, m.i.v. een beschrijving van de kostenpos-
- ten (bv. de verplaatsingskosten).
 - De vermelding dat de stagegever het gezondheidstoezicht toevertrouwt aan de preventiedienst van de school of er zelf voor instaat en bekostigt indien het geval.
 - De vermelding dat de stagegever een werkpostfiche ter beschikking stelt van de leerling-stagiair en de school. De stagegever moet een risicoanalyse maken van de werkposten en het resultaat hiervan aan de school bezorgen.
 - Een bijlage waarin de stageactiviteiten genoteerd staan. Deze lijst wordt opgesteld door de stagebegeleider en de stagementor.
 - Een bijlage met de werkpostfiche op basis van de risicoanalyse.

Voor de start van de stage moet er een risicoanalyse beschikbaar zijn voor de activiteiten van de stagiair.

PRAKTISCHE VOORBEREIDING ONDERNEMING

Vooraleer de stagiair met de stage start, moet de werkgever de nodige maatregelen nemen voor het **onthaal en begeleiding van de stagiair**, met het oog op de bevordering van hun aanpassing en integratie in de werkomgeving. Hij moet ervoor zorgen dat de stagiair in staat is zijn arbeid naar behoren uit te oefenen. Daarnaast moet hij de stagiair ook voldoende informatie geven over de (indien nodig) bestaande organen voor preventie en bescherming op het werk en over de veiligheids- of gezondheidssignalering op het werk.

Stageactiviteitenlijst

Deze lijst wordt samen **opgesteld door de stagementor en stagebegeleider**. Er moet rekening gehouden worden met de fysieke en psychische volwassenheid van de leerling en met zijn opleidingsniveau.

De stagiair heeft het recht taken te weigeren die niet in de stageactiviteitenlijst staan, die fysisch of psychisch niet haalbaar zijn of taken die risicofactoren inhouden voor ongevallen. De stagiair vermeldt dit dan in zijn stageschrift of raadpleegt zijn stagebegeleider. Het is aan de stagebegeleider om te oordelen of een taak al dan niet kan.

Risicoanalyse

Voordat de stage start moet er een **risicoanalyse beschikbaar** zijn **voor de activiteiten** die de stagiair zal uitoefenen. De risicoanalyse moet gebeuren door de stagegever bij wie de stagiair aan de slag gaat. De stagegever maakt, samen met zijn preventieadviseur, een inventaris van alle arbeidsrisico's die kunnen gebeuren tijdens de stage. Dit betekent een **oplijsting** van risico's voor de veiligheid, de lichamelijke en de geestelijke gezondheid of de ontwikkeling. De risicoanalyse is **niet persoonsgebonden** maar geldt voor alle (gelijkgestelde) werknemers in de onderneming. Aan de hand hiervan wordt dan de stageactiviteitenlijst opgesteld. Op grond van de risicoanalyse moet de stagegever preventiemaatregelen nemen om de gezondheid en de veiligheid van de stagiairs te beschermen. De werkgever stelt de school op de hoogte van de resultaten

van de risicoanalyse. Daarnaast meldt hij of het gezondheidstoezicht hetzij passend of overbodig is. De stageactiviteitenlijst wordt opgesteld aan de hand van de inhoud van de risicoanalyse.

De school moet met behulp van de risicoanalyse afwegen of er al dan niet risico's voor de stagiair

Het is belangrijk ervoor te zorgen dat de stagiair voldoende ingelicht is en begeleid wordt.

aanwezig zijn. De risico-analyse wordt als bijlage bij de leerlingenstage-overeenkomst toegevoegd.

Een aantal werkzaamheden

zijn verboden of kunnen slechts onder strenge voorwaarden gebeuren. Denk hierbij aan arbeid die fysisch of psychisch belastend is of arbeid die voor een (onervaren) stagiair potentieel risicovol is.

Het is alvast **zeer belangrijk** dat ervoor gezorgd wordt dat de **stagiair voldoende ingelicht en begeleid wordt** door de stagegever.

Werkpostfiche

Een werkpostfiche is een bondig document waarin de stagegever de **welzijnsinfo of de belangrijkste afspraken** opschrijft. Het is het resultaat van de risicoanalyse en bevat de belangrijkste aandachtspunten. Dit document wordt overhandigd aan de stagiair en de onderwijsinstelling. De werkpostfiche wordt ingevuld en ondertekend door alle partijen **alvorens** de stage start. De fiche wordt als bijlage toegevoegd bij de leerlingenstageovereenkomst. De stagegever overloopt dit document met de stagiair.

Bij problemen of bij een ongeval op de werkplek dient deze werkpostfiche om na te gaan of de afspraken nageleefd zijn en de nodige informatie en middelen ter beschikking waren.

De werkpostfiche bevat volgende elementen¹⁴:

- de algemene gegevens van de stageplaats;
- de inhoud van de uit te voeren taken (beschrijving werkpost & activiteiten);
- de risico's en de hinder op de stage (denk hierbij aan vallen, heffen & tillen, lawaai, warmte, contact met voedingswaren, etc.);
- de te nemen voorzorgen (preventiemaatregelen);
- de werkkledij en de persoonlijke beschermingsmiddelen;
- de handtekening van alle betrokken partijen (stagegever, stagiair, ouders indien de stagiair jonger is dan 18 jaar).

¹⁴ Art. X.4-5 Codex over welzijn op het werk, 28 april 2017.

In sommige functies is een voorafgaand medisch onderzoek verplicht.

Arbeidsreglement

Iedere onderneming is verplicht te beschikken over een arbeidsreglement. Aangezien de stagiair (door zijn dubbel statuut) niet alleen onder de onderwijswetgeving, maar ook voor een deel onder de arbeidswetgeving valt, moet **de stagiair de voorschriften in het arbeidsreglement volgen**. Uiteraard enkel die voorschriften die op hem van toepassing zijn **zoals het uurrooster**. Afspraken rond loon, opzegtermijnen, etc. zijn niet van belang voor de stagiair. Bij het onthaal van de leerling-stagiair in de onderneming dient de stagegever hem kennis te laten nemen van het arbeidsreglement.

Stagerooster

Zie 'arbeidsreglement'.

Mentor aanduiden

Zoals eerder vermeld dient een stagementor aangeduid te worden. De stagegever kan zelf mentor zijn of duidt een personeelslid aan. Bij voorkeur beschikt deze over het attest: 'Leermeester in de horeca'.

Personeelsregister

Een stagiair moet **opgenomen worden in het personeelsregister** van de stagegever.

Geneeskundig attest – Gezondheidstoezicht

Wie moet er op geneeskundig onderzoek?

In de welzijnswet staat vermeld dat een **gezondheidstoezicht nodig** is ter bescherming van de stagiairs.¹⁵ Het gezondheidstoezicht is een taak die aan de arbeidsarts is toevertrouwd en gebeurt door een voorafgaand bezoek. Een voorafgaand medisch onderzoek is verplicht

wanneer de stagiair een functie uitoefent waarvoor de risicoanalyse aangeeft dat een gezondheidstoezicht nodig is, of indien de student jonger is dan 18 jaar.

Een gezondheidstoezicht is niet nodig:

- als deze stagiair (jonger dan 18) aan **geen ander risico** dan zijn leeftijd wordt blootgesteld
- **én** de stagiair of school een attest kan voorleggen waarin staat dat de leerling minder dan 5 jaar geleden een medisch schooltoezicht kreeg.

Schematisch de scenario's op een rijtje:

- De stagiair wordt blootgesteld aan een specifiek risico.
> Gezondheidstoezicht
- De stagiair wordt blootgesteld aan risico's waarvoor ook voor een gewone werknemer een gezondheidstoezicht is vereist.
> Gezondheidstoezicht
- De stagiair is jonger dan 18 maar wordt niet aan risico's blootgesteld.
> Gezondheidstoezicht tenzij school een medisch attest kan voorleggen (zie hoger).

¹⁵ Art. 1:4-41 Codex over het welzijn op het werk, 28 april 2017

Wanneer er wel een gezondheidstoezicht nodig is, onderscheiden we **twee vormen: een passend** gezondheidstoezicht en **een specifiek** gezondheidstoezicht. Het passend gezondheidstoezicht is het toezicht dat wordt uitgeoefend op alle gewone werknemers voor zover die analoge arbeidsprestaties verrichten. Het specifiek gezondheidstoezicht is het extra toezicht indien de leerling-stagiair onder de 18 jaar is of stage loopt tussen 20 u. 's avonds en 6 u. 's ochtends.

De gezondheidsbeoordeling mag voor de stagiair geen kosten teweegbrengen.

Het is vanzelfsprekend dat als de risicoanalyse stelt dat er gezondheidstoezicht moet worden uitgeoefend, de stagegever ervoor zorgt dat dit ook gebeurt. Bij twijfel of de stagiair al dan niet een gezondheidstoezicht moet krijgen, neem je best contact op met de preventiedienst van de school/stagegever voor verder advies.

Wie regelt en betaalt dit?

Het gezondheidstoezicht **kan zowel** door de arbeidsgeneesheer van de **interne of externe preventiedienst** van de werkgever (stagegever) als door de arbeidsgeneesheer van de bevoegde preventiedienst van de school geregeld worden.¹⁶ Wie het gezondheidstoezicht uitvoert, staat vermeld in de leerlingenstageovereenkomst.

Als de **arbeidsgeneesheer van de werkgever** (stagegever) het gezondheidstoezicht uitvoert, **draagt de werkgever (stagegever) hiervan de kosten**. Tenzij hij het toezicht laat uitvoeren door de (externe) preventiedienst van de school.¹⁷ **Als de preventiedienst van de school zorgt voor het toezicht, dan valt de kost ten laste van de overheid** (Fonds voor Beroepsziektes) onder bepaalde voorwaarden. (zie kader)

Dit betekent dat noch voor de school, noch voor de ouders en de leerlingen de gezondheidsbeoordeling enige kost mag teweegbrengen.

De voorwaarden voor terugbetaling van het gezondheidstoezicht door de overheid zijn:

1. de stagiair voert taken uit binnen een arbeidspost waarin hij blootgesteld is aan een risico. Dit kan je nalezen in de risicoanalyse;
2. de stagiair volgt les in een erkende onderwijsinstelling;
3. de stagiair wordt ondersteund door de school;
4. het medisch onderzoek wordt uitgevoerd door de externe preventiedienst van de school;
5. elke stagiair kan maar één keer in zijn leven onderzocht worden voor hetzelfde risico binnen dezelfde arbeidspost.

¹⁶ Art. X.4-6, §2 Codex over welzijn op het werk, 27 april 2017.

¹⁷ De werkgever is hiervoor jaarlijks een bijdrage verschuldigd van 61,13 euro per stagiair waarvoor gezondheidstoezicht is vereist.

De stagegever zorgt voor de nodige arbeidsmiddelen.

Meer info over de procedure tot terugbetaling staat op de website van het Fonds voor Beroepsziekten, onder Professional/ Beroepsziekten – Privésector – Medisch onderzoek voor stagiairs.¹⁸

Het gezondheidstoezicht gebeurt voorafgaand aan de start van de stage. Bij latere stages, al dan niet in hetzelfde schooljaar, in dezelfde of een andere opleiding, bij dezelfde of een andere stagegever, zal een nieuwe risicoanalyse uitwijzen of er zich al dan niet nieuwe risico's voordoen. **Indien dit niet het geval is, moet er geen nieuw gezondheidstoezicht gebeuren, en geldt de vorige gezondheidsbeoordeling.**

In de leerlingenstageovereenkomst moet **expliciet** worden opgenomen dat er **wel of geen gezondheidstoezicht nodig** is en wie het gezondheidstoezicht uitvoert. Na het gezondheidstoezicht zal de arbeidsgeneesheer een gezondheidsbeoordeling opstellen in drie exemplaren: één voor de stagiair, één voor de stagegever en één voor de school.

KLEDIJ EN PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMATREGELEN

Volgens de welzijnswet zal **de stagegever**, na analyse van de werkpostfiche, **zorgen voor de nodige arbeidsmiddelen, werkkledij en persoonlijke beschermingsmiddelen**. Onder arbeidsmiddelen verstaan we alle machines, apparaten, gereedschappen en materialen die een stagiair kan gebruiken op de arbeidsplaats.

De stagegever zorgt dat de stagiair de juiste kleding krijgt en gebruikt. Hij reinigt ze ook. De leerling hoeft ze niet aan te kopen. Hij zorgt er wel voor dat het toevertrouwde materiaal in goede staat teruggegeven wordt na de stage.

Weet wel: de stagiair is niet verantwoordelijk voor de beschadiging of slijtage toe te schrijven aan het regelmatig gebruik van het materiaal.

18 <https://fedris.be/nl/professional/beroepsziekten-privesector/medisch-onderzoek-van-stagiairs> (laatst geraadpleegd op 17/08/2020)

DIMONA

De arbeidsongevallenwetgeving werd toepasselijk gemaakt op alle arbeidsprestaties in het kader van een opleiding naar betaalde arbeid. Om dit toe te kunnen passen is sinds 1 januari 2020 vereist dat stagiairs geregistreerd worden via een verrijkte Dimona-aangifte **door de school**.¹⁹

Vanaf 1 januari 2020 is - door gewijzigde regelgeving voor arbeidsongevallen - de onderwijsinstelling (secundaire school, hogeschool, centrum voor deeltijds onderwijs en centrum voor volwassenenonderwijs) verplicht om een Dimona uit te voeren **voor elke stagiair** (leerling, student, cursist) die bij haar is ingeschreven. De duur van de stage is daarbij van geen belang.

Die verplichting geldt ook voor de dan lopende stageovereenkomsten.

Het gaat daarbij om:

- Een klassieke (leerlingen-/cursisten-/studenten-) stageovereenkomst (individueel of in groep alsook in de aanloopfase);
- Een verkennende leerlingenstage (voorafgaand aan een mogelijke instap in duaal leren);
- Een stageovereenkomst alternerende opleiding.
- Dimona (Déclaration Immédiate/Onmiddellijke Aangifte) is het elektronische bericht waarmee de werkgever iedere indiensttreding en uitdiensttreding van een werknemer aangeeft bij de RSZ.

Check het
volledige
stappenplan
online.

¹⁹ Meer info over de aangifte vindt u op de website van de FOD Sociale Zekerheid en/of via email: petits-kleine_statut@fedris.be

Het is verplicht een Dimona uit te voeren voor elke stagiair.

Voor de stagiairs moet er **een Dimona-aangifte met een nieuw gecreëerd type 'STG'** uitgevoerd worden.

Het gaat om **een verrijkte Dimona** waarbij volgende gegevens meegedeeld moeten worden:

- de identificatiegegevens van de stagiair (rijksregisternummer);
- de identificatiegegevens van de instelling (KBO-nummer);
- een aanduiding of het om een arbeider of een bediende gaat (werknemerskengetal 848/849);
- functieclassificatie beschikbaar op www.guidea.be
- de periode waarbinnen de stageactiviteiten worden uitgeoefend (dus niet de exacte begin- en einddatum van de stage maar wel bv. het school- of academiejaar). 1 aangifte per stagiair volstaat voor het volledige schooljaar, ongeacht het aantal stageplaatsen;
- een specifieke code om deze stagiairs te onderscheiden van gewone werknemers (Dimona type "STG");
- het vergoedingsstelsel: het gaat steeds om het beperkte vergoedbaarheidstype (F2).

Aangezien de Dimonamelding nieuw is voor scholen, wordt een tolerantieperiode ingelast tot 31 december 2020.

Het volledige stappenplan voor de verrijkte Dimona kan je raadplegen via https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/wide/documents/pdf/Manuel_Dimona_Wide_NL.pdf

Stage- opvolging

Er kan een inhaalstage tijdens een vakantieperiode worden opgelegd.

TUSSENTIJDSE EVALUATIE

Het is wenselijk dat de school een tussentijdse evaluatie doet van de stagiair. De stagebegeleider kan op elk moment in overleg met het stagebedrijf, de stageplaats bezoeken.

EINDEVALUATIE

Als de stagiair zijn stage **volledig** heeft **doorlopen**, zal hij worden **beoordeeld** door de stagebegeleider en de mentor.

Indien een stagiair op het einde van het schooljaar **onvoldoende aantal stage-uren** heeft gelopen, kan de klassenraad beslissen om:

- hetzij onmiddellijk een eindbeslissing te nemen over het al dan niet geslaagd zijn van de leerling;
- ofwel een inhaalstage op te leggen met de bedoeling bijkomende evaluatiegegevens te verzamelen.

Als een **inhaalstage** tijdens een vakantieperiode wordt opgelegd, moet de school zorgen voor een kwaliteitsvolle stagebegeleiding.

Belangrijke zaken

VERZEKERINGEN

Wie is aansprakelijk?

AANSPRAKELIJKHEID VAN DE STAGEGEVER EN DE STAGIAIR

De aansprakelijkheid van de leerling-stagiair wordt gelijkgesteld aan deze van een gewone werknemer. Net zoals de werkgever aansprakelijk is voor de fouten van zijn werknemers, zal de stagegever van de leerling ook instaan voor de schade die de stagiair veroorzaakt door zijn lichte (eerder toevallige) fout.

De stagiair is enkel aansprakelijk indien er sprake is van **bedrog of zware fout of indien de lichte fout gewoonlijk voorkomend** is. Indien de stagiair minderjarig is, kunnen de ouders aansprakelijk worden gesteld.

AANSPRAKELIJKHEID VAN DE STAGEMENTOR

De stagementor begeleidt de stagiair op de werkvloer. Op dat moment draagt hij de onderwijsaansprakelijkheid voor de stagiair. Hij moet aantonen dat hij een toereikend toezicht uitoefende. Deze aansprakelijkheid is echter wel weerlegbaar. Als de stagementor kan aantonen dat hij de daad die de schade veroorzaakte niet kon beletten dan vervalt de aansprakelijkheid. De stagegever is op zijn beurt burgerlijk aansprakelijk voor de schade die het gevolg is van een fout van de stagementor. Deze aansprakelijkheid is niet weerlegbaar.

AANSPRAKELIJKHEID VAN DE SCHOOL

De school en de stagebegeleider oefenen tijdens de stage geen toezicht uit op de stagiair. Hierdoor kunnen de school en de stagebegeleider niet aansprakelijk gesteld worden voor de schade die berokkend wordt door de stagiair aan de stagegever of aan derden.

De school en stagebegeleider zijn niet aansprakelijk.

Wat bij een arbeidsongeval?

De verzekeringsplicht tegen arbeidsongevallen voor schoolstagiairs die een onbezoldigde arbeid verrichten, ligt bij de school; dus niet bij de stagegever. Het schoolbestuur is wettelijk verplicht om een arbeidsongevallenverzekering af te sluiten voor zijn leerlingen-stagiairs. **De school wordt voor de arbeidsongevallenwet als werkgever beschouwd.**

De verzekeringsplicht ligt bij de school, niet bij de stagegever.

Bij een ernstig arbeidsongeval, stelt de welzijnswet, dat de stagegever het ongeval moet onderzoeken en binnen

de 10 dagen een omstandig verslag moet bezorgen aan de ambtenaren van de Algemene Directie Toezicht op het welzijn op het werk. De school is ten opzichte van de stagiair niet als werkgever te beschouwen in de zin van de Welzijnswet. Daardoor heeft de stagegever **geen wettelijke verplichting om samen te werken** met de school.

De **stagegever** moet aan een **aantal verplichtingen** voldoen:

- het arbeidsongeval onderzoeken en een omstandig verslag bezorgen aan de bevoegde ambtenaar;
- het arbeidsongeval opnemen in het maandverslag;
- het arbeidsongeval opnemen in de statistieken;
- de bewarende maatregelen²⁰ nemen om de onmiddellijke herhaling van het ernstig arbeidsongeval te voorkomen;

- rekening houden bij de evaluatie van het dynamisch risicobeheersingssysteem met het arbeidsongeval en nagaan welke aanpassingen aan het globaal preventieplan moeten vermeld worden in het jaarlijks actieplan met het oog op de preventie van dergelijke ongevallen;
- het arbeidsongeval bespreken met het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW).

Indien de stagegever nalaat om aan zijn verplichtingen te voldoen, kan de **school** (of ouders/stagiair) **klacht indienen** bij de Algemene Directie Toezicht op het welzijn op het werk. Zij kunnen diverse maatregelen opleggen aan de werkgever, waaronder het opstellen van een proces-verbaal met het oog op strafrechtelijke vervolging.

Het feit dat er vanuit deze wet geen wettelijke verplichting tot samenwerking met de school bestaat, sluit niet uit dat de school en de stagegever op **vrijwillige basis** samenwerken.

Voor de toepassing van de arbeidsongevallenwet is de school wel verplicht elk ernstig arbeidsongeval

²⁰ Voorgeschreven door artikel 94septies, 52 van de welzijnswet

aan te geven aan de verzekering. De school vult de aangifte in, in de mate dat de school de gegevens over het bedrijf kent, zoals de plaats van het ongeval en de werktijdregeling. Een hele reeks elementen zijn evenwel niet van toepassing zoals de loongegevens. **Deze worden dus opengelaten**, waardoor het noodzakelijk is gebruik te maken van de **aangifte op papier** in plaats van de **elektronische aangifte** die beschikbaar is via de portaalsite van de sociale zekerheid. Voor wat de ISCO-code betreft, dient de code te worden aangeduid die overeenstemt met de functie die de stagiair in het bedrijf vervult.

De arbeidsongevallen(weg)verzekering keert aan het slachtoffer een forfaitaire schadevergoeding uit volgens objectieve criteria.

De **stagegever** heeft alvast volgende **verplichtingen**:

- een risicoanalyse (zie hoger) opmaken;
- een overzicht van de nodige preventiemaatregelen opmaken en die ook effectief doorvoeren;
- de resultaten van de risicoanalyse doorsturen naar de school;
- de stagiair inlichten over de mogelijke risico's en de bijhorende preventiemaatregelen;
- een arbeidsongevallensteekkaart opstellen en opsturen naar de externe dienst voor preventie en bescherming als er zich een ongeval voordoet met een arbeidsongeschiktheid van minstens 4 dagen.

Wie sluit welke verzekering af?

Aansprakelijkheden en verzekeringen zijn met elkaar verbonden. **Voor een leerlingenstage zijn volgende verzekeringen aangewezen:**

Af te sluiten door de **school**:

- > Een **arbeidsongevallen(weg)verzekering** voor de leerlingstagiair. Dit is een **wettelijke verplichting**.

Af te sluiten door de **werkgever**

- > **Geen** verplichte verzekeringen.

De werkgever is niet verplicht om een verzekering af te sluiten.

WELZIJN OP HET WERK

De wet 'welzijn op het werk' die wordt toegepast op werknemers, **geldt ook voor de stagiairs**. In de 'Codex over het welzijn op het werk' gaat men wat dieper in op de bescherming van de stagiair.²¹

Het is de stagegever die de aanzet geeft om de welzijnsverplichtingen te vervullen.

Het nakomen van de welzijnsverplichtingen ligt in eerste instantie bij de stagegever. Het is de

stagegever, en dus niet de school, die de aanzet geeft om de welzijnsverplichting te vervullen.

In de welzijnswet staat dat de **stagegever moet instaan voor:**

- de bescherming van de veiligheid en de gezondheid van elke (gelijkgestelde) werknemer;
- de terbeschikkingstelling van werkkledij en persoonlijke beschermingsmiddelen;
- informatie en opleiding over specifieke veiligheids- en gezondheidsaspecten op het werk;
- het opstellen van de risicoanalyse en de werkpostfiche.

De scholen zijn echter wel verantwoordelijk om erop toe te zien dat alle welzijnsverplichtingen zoals de risicoanalyse en het gezondheidstoezicht zijn vervuld vooraleer de stage effectief start.

WERKTIJDEN

De stagiair begeeft zich naar de stageplaats op de dagen en uren die zijn vastgelegd in de leerlingenstageovereenkomst. Leerlingenstages zijn niet gebonden aan de grenzen van een gewone schooldag, schoolweek of vakantieperiode. Ze kunnen wel de grens van het schooljaar niet overschrijden. Toch moeten **enkele regels** gevolgd worden.

Dag- en weekgrenzen

Voor iedere stagiair uit het voltijds secundair onderwijs geldt dat hij **niet meer dan 8 uur per dag** en **niet meer dan 38 uur per week** mag presteren (Voor meerderjarigen 9 - 11 uur per dag mogelijk). Het aantal gewone lessen (om te rekenen naar 60 minuten in plaats van een klasuur van 50 minuten) mag samen met de stage-uren **per schooljaar de grens van 1200 uren niet overschrijden**.

Overwerk... mag dat wel?

Van zodra de stagiair meer dan 8 uur per dag of 38 uur per week presteert, valt dit onder het principe van overwerk. **Het is verboden** als stagiair om overuren te presteren, **tenzij in uitzonderlijke gevallen:**

- om het hoofd te bieden aan een voorgekomen of dreigend ongeval;
- voor dringende arbeid aan machines en materieel, indien de uitvoering ervan buiten de arbeidstijd noodzakelijk is om te vermijden dat de normale werking van de onderneming ernstig wordt verstoord.

²¹ Wet welzijn op het werk, 4 augustus 1996 en Codex over het welzijn op het werk 28 april 2017.

**Overuren
worden niet
uitbetaald.**

Overwerk is in deze gevallen bovendien enkel toegelaten indien de stagegever de **bevoegde inspecteur** van de dienst 'Toezicht op de sociale wetten' binnen de 3 dagen verwittigt.

Vermits de stagiair geen loon krijgt voor zijn prestaties, worden **overuren** ook **niet uitbetaald**.

De jongere heeft wel recht op **inhaalrust**. De duur van de inhaalrust moet gelijk zijn aan het aantal overuren dat gepresteerd werd en ze moet in één keer opgenomen worden voor het einde van de volgende week, tenzij de dienst 'Toezicht op de sociale wetten' een afwijking heeft toegestaan.

Een plaatselijk kantoor vind je terug op:
www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=247

Rustperiodes

Een minderjarige stagiair (-18-jarige):

- mag niet langer dan 4 uur en 30 minuten ononderbroken werken, hierna heeft hij recht op een half uur rust;

- heeft na 6 uur werk recht op 1 uur pauze (min. een half uur aaneen opnemen). Bijvoorbeeld: de stagiair kan een lunchpauze van 30 minuten nemen en 2 korte pauzes van 15 minuten;
- moet 12 opeenvolgende uren rust krijgen tussen het einde van een werkdag en het begin van een nieuwe werkdag. Bijvoorbeeld: is de stagiair 's avonds om 20 uur klaar met werken, dan mag hij ten vroegste de volgende dag om 8 uur terug opstarten;
- heeft recht om, buiten de zondagsrust, een bijkomende rustdag te worden toegekend, onmiddellijk volgend op of voorafgaand aan een zondag. Zij kunnen dus ten minste aanspraak maken op een wekelijkse onderbreking van 48 uren.

Voor meerderjarige stagiairs (+18-jarige):

- gelden de regels van een reguliere werknemer: na 6 uur werken heeft hij recht op een pauze van 15 minuten. Er moet een rustpauze van minstens 11 uur zitten tussen het einde van de werkdag en het begin van een nieuwe dag.

Hoe zit het met zondagswerk en werken op een feestdag?

In België is zondagsarbeid **principeel verboden**. Op dit verbod gelden echter enkele **uitzonderingen**, die ook van toepassing zijn **in de horeca**:

De minderjarige stagiair (-18-jarigen):

- mag maximaal 1 op 2 zondagen werken > 5 dagen vooraf schriftelijk melden aan Toezicht sociale wetten²²;
- naast de verplichte zondagsrust (op zondag of een andere dag) hebben de stagiairs ook recht op een bijkomende rustdag per week. De minderjarige stagiair mag dus maximum 5 dagen per week werken;
- leerlingen die op zondag werken (waardoor

hun wekelijkse normale rustperiode van 2 opeenvolgende dagen verstoord is) hebben recht op een volle dag inhaalrust binnen de daaropvolgende 6 dagen.

De meerderjarige stagiair (+18-jarigen):

- volgt de regels van de reguliere werknemers. Hij mag op zondag tewerkgesteld worden in volgende bedrijven of voor volgende werkzaamheden: hotels, restaurant, traiteurszaken, verbruikszalen en dranklijsterijen.

Mag de stagiair 's nachts werken?

De algemene regel zegt dat leerlingen jonger dan 18 jaar **geen nachtarbeid** (tussen 20 u. en 6 u.) mag verrichten.

Op zondagarbeid gelden enkele uitzonderingen die ook van toepassing zijn in de horeca.

²² <https://werk.belgie.be/nl/over-de-fod/structuur-van-de-fod/arbeidsinspectie-ad-toezicht-op-de-sociale-wetten/externe> (laatst geraadpleegd op 17.08.2020)

Tussen 15 - 16 jaar: leerling mag werken tussen 6 u. en 20 u.

Tussen 16 - 18 jaar: leerling mag werken tussen 6 u. en 23 u. Let wel op dat de stagiair de daggrens van 8 uur niet overschrijdt. Een afwijking wordt toegestaan op voorwaarde:

- dat na het einde van zijn werk de jeugdige werknemer nog over een (openbaar) vervoermiddel beschikt om zijn woonst te bereiken,
- of dat, bij gebrek hiervan, de werkgever zorgt voor vervoer zodat de stagiair thuisgeraakt,
- of hem de werkelijke gedragen kosten om zijn woonst te bereiken, terugbetaalt (vb. taxi).

> De werkgever die gebruik wenst te maken van deze afwijking, moet dit vooraf schriftelijk laten weten aan de dienst 'Toezicht sociale wetten'.

Meerderjarige stagiairs (+18-jarigen) volgen de bepalingen van de arbeidsduur, die beschreven staan in het arbeidsreglement, de CAO of het paritair comité.

- In de horeca geldt dat meerderjarige medewerkers 's nachts tewerkgesteld mogen worden indien de aard van de werkzaamheden of van de activiteit dit rechtvaardigt, zoals in hotels, restaurants, traiteurszaken, verbruikszalen en dranksluiterijen

Stage tijdens de vakantie

Stages tijdens de vakantieperiodes zijn mogelijk. De leerling-stagiair moet wel kunnen genieten van 4 opeenvolgende weken vakantie in juli en augustus.

Het is verboden om een stage langer te laten duren dan het einde van het schooljaar (31 augustus).

AFWEZIGHEID OF ZIEKTE

Als de stagiair **afwezig** is, moet hij dit zo **snel** mogelijk **laten weten**, ofwel aan de stagebegeleider op school ofwel aan de stagegever. Beide partijen moeten elkaar meteen op de hoogte brengen en een **doktersattest is verplicht**.

Bij ongewettigde afwezigheid wordt de stagiair gesanctioneerd en niet geëvalueerd.

Indien een stagiair een tijdje gewettigd afwezig was (vb. door ziekte) kan het schoolreglement bepalen dat er een **inhaalstage** komt (zie onder).

Als de stagiair ongewettigd afwezig is, wordt hij gesanctioneerd en niet geëvalueerd (zie inhaalstage).

INHAALSTAGE?

Inhaalstage is mogelijk indien de leerling de stage niet op het voorziene moment heeft kunnen verrichten. Voor een leerling die afwezig is op de stage gelden dezelfde regels als voor een afwezigheid op school, er moet dus een geldig (dokers)attest kunnen worden voorgelegd om de afwezigheid te staven.

In geval van afwezigheid kan er een inhaalstage worden opgelegd.

Onwettige afwezigheden worden bijgevolg bestraft en niet geëvalueerd. Onafhankelijk van het bovenstaande principe is een aanwezigheid op de stage belangrijk voor de leerling om in voldoende mate aan de leerplandoelstellingen te kunnen werken en voor de stagementor en de stagebegeleider om over voldoende mogelijkheden te beschikken om de leerling te kunnen begeleiden, remediëren en evalueren.

In geval van afwezigheid op de stage (ongeacht de reden) kan de school bijgevolg beslissen, conform de intern gemaakte afspraken hierover, dat de stagiair een **inhaalstage** moet afwerken.

KRIJGT EEN STAGIAIR EEN VERGOEDING?

Een leerlingenstage is onbezoldigd. Dit wil zeggen dat de leerling-stagiair geen loon mag ontvangen, noch in geld, noch in natura. Als blijkt dat de leerling toch loon heeft ontvangen tijdens zijn onbezoldigde stage kan het vermoeden ontstaan dat het hier gaat over een arbeidsovereenkomst.

'Vrijgevigheden' zijn enkel mogelijk voor de

stagiair als de gewone werknemers deze 'vrijgevigheid' ook krijgen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een **eindejaarsgeschenk**.

Verplaatsingskosten

Indien het voorkomt moet een raming van de kosten ten laste van de leerling-stagiair, m.i.v. een beschrijving van de kostenposten (bv. de verplaatsingskosten), **opgenomen worden in de leerlingenstageovereenkomst**.

STOPZETTING STAGECONTRACT

De onderwijsinstelling of de stagegever kan in bepaalde gevallen beslissen om de stageovereenkomst te verbreken. De stagiair kan dit vragen, maar niet beslissen.

Op vraag van stagiair

De leerling-stagiair kan niet eenzijdig de leerlingenstageovereenkomst **verbreken**. Indien de stagegever echter bepaalde inbreuken doet tegen het welzijn van de stagiair, moet de stagiair de directeur/stagebegeleider van zijn school hiervan zo snel mogelijk op de hoogte brengen (mondeling of schriftelijk).

Op vraag van stagegever

De stagegever heeft het recht de leerlingenstageovereenkomst **te verbreken** als de leerling-stagiair:

- opzettelijk zware schade veroorzaakt;
- herhaaldelijk onwettig afwezig is;
- zware inbreuken pleegt tegen de leerlingenstageovereenkomst;
- wangedrag vertoont;
- te maken heeft met overmacht;
- onvoldoende begeleiding krijgt door de school.

Een verbreking gebeurt steeds op basis van een **schriftelijke motivatie**.

De stagiair kan de overeenkomst niet eenzijdig verbreken.

Op vraag van de onderwijsinstelling

De directeur van de school kan, op eigen initiatief of op vraag van de stagebegeleider of stagiair, de leerlingenstageovereenkomst **stopzetten** als:

- de stagegever een zware inbreuk pleegt tegen het stagereglement of de arbeidswetgeving,
- de fysieke of geestelijke gezondheid van de leerling-stagiair gevaar loopt,
- de leerlingenstage niet nuttig of inefficiënt blijkt te zijn,
- er niet voldoende begeleiding is van het stagebedrijf.

Een verbreking is pas mogelijk indien ze **gemotiveerd en schriftelijk** gebeurt.

Als de school de stageovereenkomst verbrekt, dan moet de school de stagiair zo snel mogelijk **een nieuwe stageplaats** toewijzen.

SOCIALE CONTROLE

School

Alle documenten die betrekking hebben op stages moeten **in de school ter inzage** liggen van de onderwijsinspectie.

Stageplaats

De stagegever moet een aantal sociale documenten (bv. personeelsregister, stageovereenkomst, aanwezigheidsregister, ...) **bijhouden**. Bij een stagiair moet er echter geen individuele rekening worden opgemaakt.

De inspecteur van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten is evenwel van standpunt dat voor leerlingenstages, het gedoogd kan worden dat

de stagegever sommige sociale documenten niet bij heeft of bewaart, indien de stagegever gelijkaardige documenten ter beschikking heeft om het toezicht op de naleving van de arbeidswetgeving toe te laten.

COMBO STAGE - VAKANTIEWERK/ WEEKENDWERK

Minderjarige stagiairs kunnen enkel buiten hun stageperiode een studentenovereenkomst afsluiten met een werkgever, eventueel de vroegere stagemeeester. Zij moeten vanzelfsprekend wel nog het **statuut** hebben **van student**.

Bij sociale controle is het aangeraden dat de werkgever ook het stagecontract voorlegt, aangezien op beide documenten de periodes vermeld staan.

BUITENLANDSE STAGE OF WERKEN OVER DE GRENS

De leerling-stagiair valt onder de **arbeidswettelijke en reglementaire bepalingen** die gehanteerd worden **in het land waar de stage plaatsvindt**. Tenzij met de buitenlandse stagegever het principe van 'rechtskeuze' is opgenomen. In dat geval wordt de Belgische arbeidswet- en reglementering toegepast, voor zover ze niet in strijd is met, of minder gunstig is dan de plaatselijke wetgeving.

Indien er gekozen wordt voor een buitenlandse stage, moet de school er voor zorgen dat dit financieel haalbaar is.

De keuze en het eventuele verplichtende karakter van een buitenlandse stage moet in het schoolreglement vermeld staan. De school heeft als taak om, indien er gekozen wordt voor een buitenlandse stage, ervoor te zorgen dat het voor iedereen financieel haalbaar en toegankelijk is. De overheid eist wel dat er **voldoende stagebegeleiding** door de school gebeurt op de stageplaats zelf.

Het is aangeraden om na te gaan of de **arbeids-ongevallenverzekering** van de school ook **dekking** verleent aan leerlingen-stagiairs **in het buitenland**.

STAKING/OVERMACHT/ TECHNISCHE OF ECONOMISCHE WERKLOOSHEID

In geval van staking, overmacht, technische of economische werkloosheid moet de stagegever de leerling-stagiair **terug naar school** sturen en dit ook melden aan de directeur van de school.

AAN HET WERK – MIJN WITTE RAAF

Tewerkstellingsmaatregelen

Het is perfect mogelijk voor de stagegever om de stagiair na zijn eindstage **aan te werven met een arbeidsovereenkomst**.²³

Als nieuwe werkgever kan je onder bepaalde voorwaarden gebruik maken van de bijdragevermindering voor een eerste aanwerving.²⁴

²³ <https://www.guidea.be/Werkgever/>

²⁴ https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/deductions/structuralreduction_targetgroupreductions/firstengagements.html

Bronnen

Wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk van 4 augustus 1996 (B.S. 18.09.1996)

Codex over het welzijn op het werk, 28 april 2017 (B.S. 02.06.2017)

Koninklijk besluit van 29 juli 2019 tot uitvoering van de afdeling 1 van het hoofdstuk 2 van de wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken betreffende de 'kleine statuten' (B.S. 02.09.2019)

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010, (B.S. 24.06.2011)

Omzendbrief inzake leerlingenstages, sociaal-maatschappelijke trainingen, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, 2 en 3 van 24 februari 2016.

Onderwijsconvenant horeca 12 maart 2018

<https://vlaanderen.horecaforma.be/>

<http://guidea.be>

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14891#4>

<https://werk.belgie.be>

<https://www.syntravlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Fiche%20Onderneming%20-%20OAO%20-%20Leervergoeding.pdf>

<http://vdab.be>

https://www.groups.be/1_96601.htm?rdeLocaleAttr=nl

<https://pro.g-o.be/blog/Documents/Brochure%20leerlingenstage%20in%20het%20voltijds%20secundair%20onderwijs.pdf>

<https://www.vlaanderen.be/mentorkorting/mentorkorting-bedrag-en-duur#duur>

<https://privacyopschool.katholiekonderwijs.vlaanderen/content/hoe-lang-moeten-de-dossiers-van-de-leerlingen-bewaard-worden>

<https://www.katholiekonderwijs.vlaanderen/nieuws/wijziging-dimona-stagiairs-extra-info#:~:text=Een%20student%20van%20een%20hogeschool,rust%20de%20verplichting%20tot%20Dimona.>

https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/deductions/structuralreduction_targetgroupreductions/firstengagements.html

<https://fedris.be/nl/>

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13468>

<https://www.vlaamsabvv.be/art/pid/18072/Stages-in-het-kader-van-je-studies.htm>

<http://voka.be>

Succes met je stage!

HORECA FORMA

Toch nog vragen? Binnen Team Onderwijs kan je contact opnemen met de consultant uit de provincie:

DOMEINVERANTWOORDELIJKE ONDERWIJS

Jemima Bidee

jemima.bidee@horecaformavlaanderen.be

WEST-VLAANDEREN

Dries Cosaert

0499 36 31 83

dries.cosaert@horecaformavlaanderen.be

OOST-VLAANDEREN

Dorien Podevijn

0476 37 85 16

dorien.podevijn@horecaformavlaanderen.be

ANTWERPEN

Els Devos

0479 63 03 27

els.devos@horecaformavlaanderen.be

Lore Tack

0494 54 19 10

lore.tack@horecaformavlaanderen.be

LIMBURG, VLAAMS-BRABANT

Caroline Hoydonckx

0479 63 03 39

caroline.hoydonckx@horecaformavlaanderen.be

OPLEIDINGSAANBOD HORECA FORMA

Werknemers en werkgevers binnen PC 302

<https://vlaanderen.horecaforma.be/>

GUIDEA

Guidea is jouw gids door de horeca. Zij wijst je de weg naar waardevolle kennis, cijfers en studies over werken, tewerkstellen, lonen en vergoedingen en onderzoekt thema's die leven in de horecasector.

Guidea is opgericht door de sociale partners van het Paritair Comité 302.

Op www.guidea.be vind je alle informatie terug!

